

Anna Brożek

Semantyczno-kategorialna struktura pytań

Kazimierz Ajdukiewicz jest, z jednej strony, autorem jednej z najwcześniejszych sformułowanych koncepcji struktury pytania, a z drugiej strony – twórcą gramatyki semantyczno-kategorialnej. Idei tych nigdy nie połączył: jego gramatyka kategorialna dotyczy wyłącznie zdań oznajmujących.

Niedawno Profesor Witold Marciszewski sformułował następujący postulat:

Należałoby [...] pomyśleć, czy dwóch pionierskich idei Ajdukiewicza, gramatyki kategorialnej i logiki pytań, nie udałoby się zsyntetyzować w jakiejś jednej teorii logiczno-lingwistyczno-ontologicznej.

Wychodząc naprzeciw temu postulatowi, podjęłam się zadania rekonstrukcji semantyczno-kategorialnej struktury pytań. Zadanie to wymagało pewnego rozbudowania aparatu analizy Ajdukiewiczowskiej i zwiększenia repertuaru kategorii semantycznych. Tylko po takich modyfikacjach aparat wypracowany przez Ajdukiewicza okazał się na tyle bogaty, aby z jego pomocą oddać sens zdań pytajnych.

Przedstawienie eksplikacji semantyczno-kategorialnej struktury pytań poprzedzę prezentacją swoich poglądów dotyczących funkcji semiotycznych pytań w ogóle. Moje ujęcie tego zagadnienia różni się bowiem od ujęć tradycyjnych, a w znacznym stopniu zaważyło ono na sposobie wykorzystania analizy semantyczno-kategorialnej w badaniach nad teorią pytań.